

DOMOVINA

Izida dvakrat na teden, in sicer vsak torek in petek. — Dopisi naj se izvirajo pošiljati uredništvu, in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 1 koro temeljne pristojbine ter od vsake petit vrste po 20 vin. za vsakokrat; za večje inserate in za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Narodnina za celo leto 8 kron, za pol leta 4 kron, za četrt leta 2 kroni, katere naj se pošilja: Upravištvu „Domovina“ v Celju.

Zakaj bežijo z dežele?

(Premišljevanja o kmetijskih delavcih in posih, pisal I. Z.)

III.

Vzgoja! Na kmetih pogosto nepoznana stvar, dasi pade tudi na njen rovaš mnogo krivde današnje delavske bode. Ločimo pa vzgojo od izobrazbe, četudi se ne da tajiti, da vpliva dolgoletna, temeljita šolska izobrazba zaedno vzgojevalno. Vsi ljudje se ne morejo enako izobraziti. Saj pa svet ne potrebuje samo duševnih, ampak tudi telesnih delavcev. Napačno pa je misliti, da more šola vsikdar nadomestiti, kar je zamudila domača vzgoja. Šola napravi človeka pametnejšega, pa ne boljšega. Posledice zanemarjene vzgoje gledamo lahko vsak dan, kažeče nam, da je vzgoja pravi temelj ljudskega blagostanja.

Predložimo si, koliko skrbi, truda, opominov in nankov potrebuje otroška vzgoja in ozirno se okoli sebe, kako vzgajajo naši kmetje, zlasti pa še poljedelski delavci, svoje otroke, moramo priznati, da je vzgoja deloma nedostopna, deloma pa naravnost napačna, pogubna. V mnogih slučajih se o vzgoji sploh ne da govoriti. Otroci rastejo vsled domače izprijenosti kakor divjaki; slehern plemeniti nagon se preje zatire nego vzgoji. Telesne kazni, včasih prav živinske, nadomeščajo neredko druga vzgojevalna sredstva posebno, kadar postajajo otroci staršem nadležni. Že v rani mladosti se prikazujejo nasledki zanemarjene vzgoje; pozneje pa se razširijo v prepovedana dejanja, zoper katera imamo kaznilnice, redarje in orožnike. Ko bi pa imeli za take zanemarjene otroke pripravne zavode, prihranili bi si lahko dobršen del kaznilnic.

Brez dvoma je to težavno in dragoceno, toda če hočemo zboljšanja, zbat se ne smemo nobenih sredstev temveč storiti vse, da se poleg izobrazbe dá otrokom tudi dobra vzgoja. Podrobneje o njej govoriti, zavedlo bi nas predaleč. Omenimo samo še, da bi vzgoja vplivala tudi na druge, da bi njeni uspehi jamčili zato, da bi se potreba državnega oskrbovanja zmanjšala od rodu do rodu.

Bolj nego za vzgojo je preskrbljeno v obče za izobrazbo. Toda kmetijstvo, vračunši kmetijske delavce, je kakor v marsikaterem drugem pogledu, tudi glede izobraževalnih sredstev pravi pastorek. Zlasti primanjkuje kmetovalcu strokovne izobrazbe, katere pri novih odnosajih prav občutno pogrša. Dosedanja šolska izobrazba in probuja je kmetom in bolj še delavcem le oči otvorila nad obstoječim nesoglasjem in v tem pogledu bolj škodovala nego koristila.

Na kratko naj še omenimo pravil iz davčnih razmer, v kolikor se iste tičejo kmetijskih delavcev. Ker pa pridejo poljedelski delavci vračunši družino, bolj redko, oz. v drugi vrsti v pošte, ne bomo na tem mestu nadalje o nave denih točkah razpravljali, konstatujemo pa, da se godi i v tem oziru delavcem precej krivice.

Odpraviti tozadavne nedostatke pa je pred vsem naloga zakonodajalnih činiteljev, kjer pa je kmetijski delavec sramotno slabo zastopan.

Predno pa dokončamo, mika nas spregovoriti še s strani, v katero vidi človeško oko slabo ali pa prav nič. Toda ker je že bil govor

o značaju, in ker so ljubezen, pohotnost, strast, lahkomisljenost, zapeljivost, itd. tudi strani značaja, ne bomo se tu podrobneje s tem pečali, zlasti ker zasluži vsaka točka, da se jej v bližnji bodočnosti posveti po edna daljša razprava.

Ne domišljaj si, da more samo to, kar sem navedel, in baš tako, kakor sem navedel, zboljšati razmere kmetijskih delavcev, ustaviti njih beg z dežele v mesta in druga namišljena zave tišča, in kmetu s te strani prihiteti na pomoč. Kamenček le sem hotel od zavozlanega kmetijskega vprašanja odlučiti in ga malce ogledati. Kdor more storiti korak dalje, slobodno mu, in naj se ne mudi. Sčasoma dospemo do smotra, zato pa le na delo!

Ovira ljudski izobrazbi.

Počasi se jasni tudi pri nas v Avstriji, toda le prav počasi. Zarki svobode in prosvete zadevajo ob nešteto ovir, ki zatemnijo ozadje t. j. ljudstvo.

Naše zakonodajstvo se menda boji premočnega učinka, ki bi ga napravila na temoto vane podložnike, hipna — svetloba. Zato pa se za vsako napredujočo misel vrine zapah reakcije.

Opazovali smo isto pri ustavi, ki je pravzaprav dozorela že po letu 1848. vendar so z njo državniki še cincali do l. 1861. Birokracija je namreč še vedno čakala, če ne bo ljudstvo sčasoma pozabilo obljubljenega ter padlo v staro brezbrzičnost.

Uredbe, ki praznujejo v ostalih civilizovanih državah že jubileje, se tiščejo v Avstriji še vedno z železno pestjo k tlom.

Koliko boja s peresom in jezikom je n. pr. trebalo, da se je pred dobrim letom odpravil časniški in koledarski kolek. Ker pa, kakor rečeno, se ne da pri naši vladi ničesar popolnega doseči naenkrat, tako tudi s časnikarskim kolekom še ni odpravljena glavna ovira splošni omiki. Dokler se ne odpravi prepoved o kolportaji (svobodno razširjenje časopisov in tiskovin sploh), tudi odprava časniškega kolka ne more imeti stalne vrednosti. Kaj koristi, če smejo izhajati časopisi nekolkovani, če pa se ne smejo prosto in brez zadržka prodajati, razširjati.

Naš parlament, kateremu se je pred letom posrečilo zavreči edno cirklo v časniškem koleku, odzame naj še drugo nečastno zavoro ljudske svobode in izobrazbe: § 23 tiskovnega zakona ali takozvano prepoved kolportaje. Saj je to ponižujoča naprava za vse državljane brez razlike kraja in stanu. Toda če se v tej stvari ne posreči hitrejša rešitev kakor smo je navedeni pri znani ljubezni Avstrije do vsake starokopitnosti, ne bodo niti naši vnuki doživeli večje politične svobode.

Pri tem razmišljanju bode vsakega mislečega še edna starokopitnost: tiskovne pravde pred porotniki. Kolikokrat se je ta nedostatnost kritikovala v javnih korporacijah, časopisih in brošurah! Vse zaman.

Porotniki so po večini vsakdanji možje brez temeljitega smisla o kazenskem pravu. Zato pa so jim dodeljeni civilni izvedenci, ki

pojasnijo začetek in nasledek posameznih činov. Le tiskovni zakon ne rabi takih pojasnil, dasi baš v enakih obravnavah ni niti edne osebe med porotniki, ki bi imela strokovne nazore ter znala ločiti tiskovni zakon od kazenskega.

Dokazi zato ponavljajo se dan na dan.

Celjske in štajarske novice.

(Obrtno gibanje v Celju.) Vesela znamenja za našo narodno rast so obrtniki, ki se nase ljujejo med nami. Prepoved lanske „Sokolove“ slavnosti je privedla tri nove, dosedaj pogrešane obrtnike: kamnosek Vinko Čamerik, steklar Fran Strupl ter pleskar in slikar Karol Makovec. Naša sveta dolžnost pa je tudi, te rodoljubne obrtnike podpirati. V ostalem pa opozarjamo na stenski koledar z imeni vseh narodnih trgovcev in obrtnikov v Celju. Rodoljubi po deželi, počujste ljudstvo, da se obrača pri nakupovanju ali naročanju do tam zaznamovanih tvrdk! Vsaka vas bi naj imela vsaj po eden tak koledar na vsekemur vidnem prostoru. Trgovine, gostilne itd., ki žele omenjeni koledar, obrnejo naj se na g. Ivan Rebeke v Celju, kateri jim pošlje istega brezplačno.

(Slovenski slikar in pleskar) gosp. Karol Makovec iz Ljubljane, se je že sedaj v Celju naselil ter ima delavnico v hiši g. Ign. Oblaka Gledališke ulice št. 5. Priporočamo narodnemu občinstvu prav toplo novega slikarja, kateri bo isto kot znano izvrsten delavec, s svojim delom povsem zadovoljil.

(Pevske vaje) „Celjskega pevskega društva“ začnejo se za mešan zbor danes, t. j. 12. t. m. ob 8. uri zvečer.

(Društvo slovenskih odvetniških in notarskih uradnikov v Celju) priredi po zborovanju, v nedeljo dne 24. t. m. v „Nar. domu“ v Celju dobrodelni koncert v prid podpornemu zakladu tega društva. Pridobile so se nove najboljše moči za sodelovanje. Užitek bode izreden, na kar si usojamo slavno občinstvo že naprej opozoriti. — Mnogovrstni program objavimo prihodnjič.

(Kaj je z ljudskim štetjem v Celju?) Skoraj vsa mesta, pa tudi trgi in razne občine naznanili so že davno uspeh letošnjega ljudskega štetja. V Celju pa še nekaj kuhajo in pražijo skrajno skrivnostno. Pripravljeni smo lahko Slovenci na najhujše presenečenje. Dasi celjsko psevdo-nemštvo neprenehoma jadikuje, kako Slovenci rastemo v Celju liki gobe po dežju, našli nas bodo najbrže bore malo več, nego pred 10 leti, če ne celó — manj. Poznamo ta „čudotvorni“ aparat! Saj so leta 1880 — ko smo še bili Slovenci plašne in tihe ovčice — nas mnogo več našli, kakor pa leta 1890, ko so začeli Nemci vohati nevarnost slovenskega naraščanja. Toda, to pot hočemo pogledati v vse tajne koticke nemške diplomacije.

(Poskušeni samomor.) Sin tukajšnega sodnega svetnika g. Reitterja, jurist Eduard Reitter pognal si je kroglo v glavo, ki mu je obtičala za očesom, da jo zdravniki ne morejo izveči. Samomor je učinil v Vitanju, od koder so ga pripeljali v tukajšno bolnišnico. Ni mnogo upanja.

da okreva, a tudi potem bi postal slep reveč. Kaj je navdahnilo mlademu možu morilne misli, ni jasno.

(Južna železnica in državna uprava.) Dosedaj je plačevala južna železnica državi kot takozvani kupni novčič v letnih obrokih dogovorjena svoto. Letos pa je sklenil generalni svet južne železnice, da plača takoj državni upravi za pet let naprej 13.224.000 K. Ugiba se sedaj, ali ima južna železnica preveč gotovine, ali pa je državna blagajna hvaležna za „drobiž“.

(Občinske volitve na Teharjih.) V nedeljo dne 10. t. m. vršil se je v gostilni pri „Kamnitih mizi“ zunanji Teharjev zaupni shod teharskih volilcev. Udeležba je bila ogromna, kajti prišlo je 150 volilcev. Izborno so primerjali sedanje in nemško gospodarstvo: govorili gg. dr. Dečko, dr. Karlovšek in Iv. Rebek ter volilce povsem prepričali in navdušili.

(Kršćanska ljubezen ali lep vzgled.) V Mariji Reki pri Laškem je pred nekaterimi tedni pogorel posestnik M. J. Ker ni bil zavarovan, in mu je tudi zgorela vsa živina ter nima lastnega lesa za stavbo, misli je prodati gole zemljo ter oditi s trebuhom za kruhom v daljni svet. A tega mu ni bilo treba storiti. Vrli Rečani mu namreč niso samo darovali ves za stavbo potrebnih les in škop, ampak stavijo mu zdaj tudi brez plačila novo kočo. Le za napravo hleva bode moral najeti nekaj delavcev. — Čast takim ljudem!

(Šaleško učiteljsko društvo) bode zbravalo v četrtek, dne 14. sušca v Šmartnem na Paki v šolskih prostorih, začeti ob 9 uri dopoldne s sledečim sporedom: 1. Hospitacija v III. razredu. (Dobesedni govor). 2. Dopis. 3. Poročila predsednikov. 4. Slučajnosti. Srčno žaleti bi bilo, da se zborovanja udeležijo tudi g. tovariši iz Sav. doline, ker se jim nudi lepa prilika.

(Krajni šolski svet na Polenčaku) odda dne 19. t. m. staro šolsko poslopje in šolski vinograd in sicer ali oboje skupaj ali vsako posebej. Vinograd obseka 12.000 kvad. sežnje. Njegove trte so krepko razvite ter dajejo veliko močnega vina. Pri tem vinogradu je tudi parcela, katera bi bila kot stavbinski prostor prav primerna. Načelnik: Mart. Lajhn.

(Posojilnica v Makolah) je imela v svojem 17. upravnem letu 1900 prijemkov 226.377 K 81 vin, izdatkov pa 207.864 K 52 vin, torej skupnega denarnega prometa 434.242 K 33 vin, čistega dobička je imela posojilnica 2132 K 19 vin, v dobrodelne namene je darovala 800 K. Rezervna zaloga znaša 29.661 K 22 vin.

(Dva obešenca.) Na Ptujski gori se je obesil Franc Smolnik. V Narapljah blizu tam pa so našli obešenega neznanega moža, ki je imel za znamenovano perilo s črkama R. Š.

(Pasji kontumac) je proglašen v okolici Sv. Bolfenka pri Središču, ker se je pojavila pasja steklina.

(Umrli je) g. Mihael Mavrič, upokojeni nadučitelj pri Sv. Ani na Krembergu N. p. v m.

(Sveto leto) za lavantinsko škofijo se začne dne 17. t. m. ter se konča s 16. nedeljo po Binkošti. Začetek bo naznanjalo polurno zvonjenje v soboto, dne 16. t. m. po vseh farnih cerkvah.

(Umrli je) v zavodu šol. sester v Mariboru dne 6. t. m. ustanovnica tega zavoda s. Marijeta Puher v starosti 83 let.

(Drevo je ubilo) v Selnici ob Dravi 16letnega fanta Fr. Reiterja.

(Razpisana učiteljska služba.) V Pernicah pri Muti je razpisana služba učitelja-voditelja na ednorazrednici. Šola je v II. plačilnem razredu. Prošnje je poslati najkasneje do 1. aprila t. l.

(Kmetijski pouk za učitelje.) V Mariboru se je pričel dne 4. t. m. na ondotni sadje in vinorejski šoli strokovni pouk za učitelje. Pouk traja do 16. t. m. Udeležuje se ga 20 učiteljev.

(Delitev šole v Slov. Gradcu.) Dosedaj so imeli meščani in slov. okoličani skupno štiri-razredno ljudsko šolo, v kateri je seveda imela nemščina prvo mesto. Sedaj so se meščani ločili ter si ustanovili dvorazredno nemško šolo. Zgradba novega šolskega poslopja je podeljena slatinskemu nemškutarju L. Mightschu za 64.000 kron. Slovenci so kupili za svojo trirazredno šolo grad „Rothenthurn“. Slovenski otroci bodo

pač v novi šoli rešeni trpinčenja, nemškimi poučnim jeziki.

(Zdravilišče za jetične) nametavajo ustanoviti za Slapnjo, ter se je že sestavil popravnolajni odbor v Gradcu. Večino stroškov bo trpela dežela.

(Samomor.) V Andriču pri Gradcu je skočil v Muro delavec v papirnici 27letni Jožep Boglič, doma iz Zg. Zavarov, pri av. Lenarču v Slov. goricah. Ljubla se mu je izneverila.

Državni zbor.

Dne 6. t. m. je bilo na dnevnem redu prvi branje vladne predloge o državni zganjarji. Prvi je govoril Čeh Heinrich. Češki radikalec Fressl je proti temu predlomu govoril, češ, da je on prej zahteval besede. Predsednik Vetter je odgovoril nato, da on da besedo komur hoče. Heinrich je nadaljeval svoj govor, večkrat prekinjen po Fresslu. Omenjal je, da novi davek obteži le oboge kmetovale in delavce, istotako bo trpela tudi zganjarjska industrija in poljedelstvo sploh.

Nemški nacionalist Lemisch je trdil, da bo novi davek nepravilno bogatil le Galijo in Češko, ne oziroma se na splošne avstrijske ekonomske koristi. Češki radikalec Klofáč je obsojal postopanje mladočeške stranke, češ, da je nje opozicija le navidezna ter da ne odgovarja mišljenju češkega naroda, izjavil je, da bi bili češki agrarji in češki narodni socialisti gotovo prepričani sprejem vseh vladnih predlog, ako bi jih bilo zadostno število, in sicer tako dolgo, dokler češki narod ne dobi zadoščanja za storjene krivice.

Med ulogami, oddanih v seji dne 7. t. m. se je nahajal zakonski načrt glede spremembe premožkopnega zakona z ozirom na delo mladih in ženskih delavcev in na delavni čas; potem zakonski načrt o statistiki dela in slednjič zakonski načrt glede postopanja za pospeševanje domače industrije.

Posl. Btzorad je vprašal predsednika, na podlagi katere zakonite odredbe je uravnaval svoje postopanje o vprašanju nemških interpelacij. Posl. Barenther je opozoril predsednika, da je vlada ostala dolžna odgovor na vse interpelacije — katerih je bilo oddanih 403 — in je pozval predsednika, naj vendar izposluje od vlade dotične odgovore.

Zbornica je na to prešla na dnevni red, t. j. k nadaljevanju razprave o predlogi tičeči se davka na zganje. Posl. Formenek je opozarjal na pomanjkljivosti predloge, katera oškoduje občutno industrijo, in je povdarjal, da je naloga vlade, varovati nasproti Ogrski interese zganjarjske industrije. Zboljšanje deželnih financ pa spada izključno v delokrog deželnih zborov. — Posl. Reicher je branil predlogo o davku na zganje in nasvetoval, naj se ves dobiček od zvišane davka na zganje porabi v to, da bi se skušalo pijančevanje omejiti, in zatreti njegove vzroke in posledice. Govornik je omenjal veliko škodljivost zganjepitja, da iz tega vzroka na stotine družin uboža, da pijanci obole, in njihove bolezni pridejo tudi na otroke, — zato bo dolžnost vlade, nastopiti zoper to zlo.

V seji od 8. t. m. je bila na dnevnem redu volitev definitivnega predsedništva; prvič je bilo namreč izvoljeno le za mesec dni. — V začetku se je poslanec Rataj v imenu čeških agrarcev in narodnih socialistov podal izjavo, v kateri očita predsedniku strankarsko, nepravilno in sovražno nastopanje, kakor tudi kršanje poslovnega reda in državnih zakonov, posebno pa postopanja z nemškimi interpelacijami, vsled česar smatrajo dotični poslanci za svojo dolžnost, da najodločneje prosvedujejo proti zopetni izvolitvi tega največjega sovražnika češkega naroda, ter izjavljajo, da se ne udeležijo volitev predsednika in ostalega predsedništva. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 237 glasovnic; od teh je bilo 47 praznih. Grof Vetter je dobil 189 glasov in je torej zopet izvoljen predsednikom. Češki radikalcji so protestirali. Nato se je izvoljeni predsednik zahvalil za izkazano mu zaupanje in je zagotovil, da bo nepristranski in pravično izvrševal svojo oblast, ter da bo pomagal s svojimi skromnimi močmi v to, da se bomo bližali boljši bodočnosti ter da parlamentariška uredba, ki pred-

stavlja delavno moč, tudi pri nas oživi iz stanja strpnosti k novemu, plodnemu življenju. Nato je sledila volitev prvega in drugega podpredsednika, izvoljena sta bila dosedanja — Prade in Začek.

Prešli četrtek in petek so zborovali razni odseki. Najpomembnejše delo ima vojni odsek, da o pravem času reši predloge o vojaških novincih. Za pri prvem branju v zbornici so razni govorniki zahtevali marsikatero olajšavo za kmečki in obrtniški stan. Toda govori v zbornici nimajo dosti bližnjega uspeha. Glavno in najuspešnejše delo je v odsekih, kjer morejo poslanci v ožjem krogu vpriti vladnih zastopnikov izražati svoje želje. Razni člani vojnega odseka so ponovili resolucijo, naj bi se odpravili zadnji dve orožni vaji ter naj bi se kmečki sinovi ob četvi in ob času nujnega dela spuščali domov, manj imovitim vojakom naj bi se povračali potni stroški k vajah. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb se v odgovoru sklicaje glede vojaških olajšav na druge države, ki imajo razmeroma večje število vojaških novincev. Treba bi bilo, pravi minister, več novincev, da bi bilo mogoče oprostiti več mladeničev redne vojaške službe. — Glede orožnih vaj pripomni, da se zadnji dve leti klife le potrebno število k vajah; glede potnih stroškov pa je izjavil, da ima vojna uprava dobro voljo, a premalo sredstev. Ko bi vojna uprava hotela ustrezati tem zahtevam, potrebovala bi nove milijone. Vojni odsek je potem sprejel vladno predlogo glede vojaških novincev. — V socialno političnem odseku razpravljajo o skrajšanju delavne dobe v rudokopih in o predlogi glede zavarovanja za starost in onemoglost ter glede prenosne za zavarovanje za bolezni in nezgode.

Druge slovenske novice.

(Kranjski deželni komisiji) za pariško svetovno razstavo je izrazil cesar svoje priznanje za njeno delovanje.

(Ulični napisi v Ljubljani.) Upravno sodišče na Dunaju je pritožbo mestne občine ljubljanske proti odloku deželne vlade, oziroma notranjega ministerstva, v katerem so bili prepovedani samoslovenski ulični napisi, kot neosnovano odbilo.

(Mrtvega) so našli v stelji na Rečici pri Bledu slaboumnega siromaka, ki je umrl gladi in vsled mraza.

(V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) so v minulem mesecu sprejeli 193 bolnikov. Od teh so jih odpustili 87 ozdravljenih, 22 zboljšanih in dva neozdravljiva. Dva bolnika sta umrla. Koncem meseca je ostalo v oskrbi še 80 bolnikov.

(Štiri zlate poroke.) Pri Sv. Ani pod Ljubljano so štiri zakonski pari, ki bodo letošnje leto obhajali zlato poroko. Vsi so dosedaj prav zdravi in pri teh letih izredno trdni.

(Slovenci v Celovcu.) Po letošnjem ljudskem štetju je v Celovcu 492 oseb vpisalo slovensko narodnost. Leta 1890 je pri ljudskem štetju slovensko narodnost pripoznalo 723; torej se je Nemcem posrečilo znižati to število za 231.

(Zmrznil je) v Kotmarivasi na Koroškem delavec M. Jakopič. Nasrkal se je zganja, in domov grede obležal v snegu; dobili so ga šele čez deset dni.

(Občinske volitve v Dobrlavasi) na Koroškem so se končale za Slovence precej nepovoljno. Udeležba je bila ogromna. V III. razredu je zmaga slovenska stranka s 151 glasovi večine; nemčurji so imeli 109 glasov. V II. razredu so propadli Slov. vsled izdajstva; manjkalo jim je 12 glasov. V I. razredu so zmagali kot naravno nemčurji: uradniki in učitelji.

(Grozen samomor vojaka.) Iz Trsta poročajo, da je železniški paznik našel na progi pod Greto blizu tamkajšnega železniškega predora na dvoje raztrgano truplo vojaka Luke Vivate od četrte stotnje 97. pešpolka. Vojak je šel sam v smrt, kar se je razvidilo iz lista, ki so ga pri njem našli. Natančen vzrok ni znan.

(Stavke v Trstu.) Delavci javnih skladišč v Trstu so sklenili, da ustavijo delo in stopijo v stavko, ker so dobili na zahtevo, da bi jim zaslužek povišali, nepovoljen odgovor.

da okreva, a tudi potem bi postal slep revež. Kaj je navdahnilo mlademu možu morilne misli, ni jasno.

(Južna železnica in državna uprava.) Dosedaj je plačevala južna železnica državi kot takozvani kupni novič v letnih obrokih dogovorjeno svoto. Letos pa je sklenil generalni svet južne železnice, da plača takoj državni upravi za pet let naprej 15.224.000 K. Ugiba se sedaj, ali ima južna železnica preveč gotovine, ali pa je državna blagajna hvaležna za „drobiž“.

(Občinske volitve na Teharjih.) V nedeljo dne 10. t. m. vršil se je v gostilni pri „Kamnitih mizi“ zunaj Teharjev zaupni shod teharskih volilcev. Udeležba je bila ogromna, kajti prišlo je 150 volilcev. Izborni so primerjali sedanje in nemško gospodarstvo govorniki gg. dr. Dečko, dr. Karlovšek in Iv. Rebek ter volilce povsem prepričali in navdušili.

(Krščanska ljubezen ali lep vzgled.) V Mariji Reki pri Laškem je pred nekaterimi tedni pogorel posestnik M. J. Ker ni bil zavarovan, in mu je tudi zgorela vsa živina ter nima lastnega lesa za stavbo, mislil je prodati golo zemljo ter oditi s trebuhom za kruhom v daljni svet. A tega mu ni bilo treba storiti. Vrli Rečani mu namreč niso samo darovali ves za stavbo potrebnih les in škop, ampak stavijo mu zdaj tudi brez plačila novo kočjo. Le za napravo hleva bode moral najeti nekaj delavcev. — Čast takim ljudem!

(Šaleško učiteljsko društvo) bode zborovalo v četrtek, dne 14. sušca v Šmartnem na Paki v šolskih prostorih, začnši ob 9. uri dopoldne s sledečim sporedom: 1. Hospitacija v III. razredu. (Dobesedni govor). 2. Dopisi. 3. Poročila predsednikova. 4. Slučajnosti. Srčno želeli bi bilo, da se zborovanja udeležijo tudi g. tovariši iz Sav. doline, ker se jim nudi lepa priložnost.

(Krajni šolski svet na Polenčaku) odda dne 19. t. m. staro šolsko poslopje in šolski vinograd in sicer ali oboje skupaj ali vsako posebej. Vinograd obseka 12.000 kvad. sežnjev. Njegove trte so krepko razvite ter dajejo veliko močnega vina. Pri tem vinogradu je tudi parcela, katera bi bila kot stavbinski prostor prav primerna.

Načelnik: Mart. Lajhn.

(Posojilnica v Makolah) je imela v svojem 17. upravnem letu 1900 prijemkov 226.377 K 81 vin, izdatkov pa 207.864 K 52 vin., torej skupnega denarnega prometa 434.242 K 33 vin., čistega dobička je imela posojilnica 2132 K 19 vin., v dobrodelne namene je darovala 800 K. Rezervna zaloga znaša 29.661 K 22 vin.

(Dva obešenca.) Na Ptujski gori se je obesil Franc Smolnik. V Naračah blizu tam pa so našli obešenega neznanega moža, ki je imel za znanovano perilo s črkama R. Š.

(Pasji kontumaci) je proglašen v okolici Sv. Bolfenka pri Središču, ker se je pojavila pasja steklina.

(Umrl je) g. Mibael Mavrič, upokojeni nadučitelj pri Sv. Ani na Kremlbergu N. p. v m.

(Sveto leto) za lavantinsko škofijo se začne dne 17. t. m. ter se konča s 16. nedeljo po Binkošti. Začetek bo naznanjal polurno zvonjenje v soboto, dne 16. t. m. po vseh farnih cerkvah.

(Umrla je) v zavodu šol. sester v Mariboru dne 6. t. m. ustanovnica tega zavoda s. Marjeta Puher v starosti 83 let.

(Drevo je ubilo) v Selnici ob Dravi 16letnega fanta Fr. Reiterja.

(Razpisana učiteljska služba) V Pernicah pri Muti je razpisana služba učitelja-voditelja na ednorazrednici. Šola je v II. plačilnem razredu. Prošnje je poslati najkasneje do 1. aprila t. l.

(Kmetijski pouk za učitelje.) V Mariboru se je pričel dne 4. t. m. na odotni sadi in vinorejski šoli strokovni pouk za učitelje. Pouk traja do 16. t. m. Udeležuje se ga 20 učiteljev.

(Delitev šole v Slov. Gradcu.) Dosedaj so imeli meščani in slov. okoličani skupno štiri-razredno ljudsko šolo, v kateri je seveda imela nemščina prvo mesto. Sedaj so se meščani ločili ter si ustanovili dvorazredno nemško šolo. Zgradba novega šolskega poslopja je podeljena slatinskemu nemškutarju L. Mighitschu za 64.000 kron. Slovenci so kupili za svojo trirazredno šolo grad „Rothenthurn“. Slovenski otroci bodo

pač v novi šoli vsaj trpinčenja z nemškim poučnim jezikom.

(Zdravilišče za jetične) namestava jo ustanoviti za Štajarsko ter se je že sestavil pripravljalni odbor v Gradcu. Večino stroškov bo trpela dežela.

(Samomori.) V Andriču pri Gradcu je skočil v Muro delavec v papirnici 27letni Josip Boglič, doma iz Zg. Žerjavcev pri sv. Lenartu v Slov. goricah. Ljubica se mu je izneverila.

Državni zbor.

Dne 5. t. m. je bilo na dnevnem redu prvo branje vladne predloge o državni žganjarji. Prvi je govoril Čeh Heinrich. Češki radikalec Fressl je proti temu prosvetoval, češ, da je on prej zahteval besede. Predsednik Vetter je odgovoril nato, da on da besedo komur hoče. Heinrich je nadaljeval svoj govor, večkrat prekinjen po Fresslu. Omenjal je, da novi davek obteži le uboge kmetovalce in delavce. Istotako bo trpela tudi žganjarska industrija in poljedelstvo sploh. — Nemški nacijsonec Lemisch je trdil, da bo novi davek nepravilno bogatil le Galicijo in Češko, ne oziroma se na splošne avstrijske ekonomske koristi. Češki radikalec Klofač je obsojal postopanje mladočeške stranke, češ, da je nje opozicija le navidezna ter da ne odgovarja mišljenju češkega naroda; izjavil je, da bi bili češki agrarci in češki narodni socialisti gotovo prepričani sprejem vseh vladnih predlog, ako bi jih bilo zadostno število, in sicer tako dolgo, dokler češki narod ne dobi zadoščenja za storjene krivice.

Med ulogami, oddanih v seji dne 7. t. m. se je nahajal zakonski načrt glede spremembe premogokopnega zakona z ozirom na delo mladih in ženskih delavcev in na delavni čas; potem zakonski načrt o statistiki dela in slednjič zakonski načrt glede postopanja za pospeševanje domače industrije.

Posl. Brzorad je vprašal predsednika, na podlagi katere zakonite odredbe je uravnal svoje postopanje o vprašanju nenemških interpelacij. Posl. Barenther je opozoril predsednika, da je vlada ostala dolžna odgovor na vse interpelacije — katerih je bilo oddanih 403 — in je pozval predsednika, naj vendar izposluje od vlade dotične odgovore.

Zbornica je na to prešla na dnevni red, t. j. k nadaljevanju razprave o predlogi tičoč se davka na žganje. Posl. Formenek je opozarjal na pomanjkljivosti predloge, katera oškoduje občutno industrijo, in je povdarjal, da je naloga vlade, varovati nasproti Ogrski interese žganjarske industrije. Zboljšanje deželnih financ pa spada izključno v delokrog deželnih zborov. — Posl. Reichler je branil predlogo o davku na žganje in nasvetoval, naj se ves dobiček od zvišanja davka na žganje porabi v to, da bi se skušalo pijačevanje omejiti, in zatreti njegove vzroke in posledice. Govornik je omenjal veliko škodljivost žganjepitja, da iz tega vzroka na stotine družin ubože, da pijanci obole, in njihove boleznii pridejo tudi na otroke, — zato bode dolžnost vlade, nastopiti zoper to zlo.

V seji od 8. t. m. je bila na dnevnem redu volitev definitivnega predsedništva; prvič je bilo namreč izvoljeno le za mesec dni. — V začetku se je poslanec Rataj v imenu čeških agrarcev in narodnih socialistov podal izjavo, v kateri očita predsedniku strankarsko, nepravilno in sovražno nastopanje, kakor tudi kršanje poslovnega reda in državnih zakonov, posebno pa postopanja z nemškimi interpelacijami, vsled česar smatrajo dotični poslanci za svojo dolžnost, da najodločneje prosvetujejo proti zopetni izvolitvi tega največjega sovražnika češkega naroda, ter izjavljajo, da se ne udeležijo volitve predsednika in ostalega predsedništva. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 237 glasovnic; od teh je bilo 47 praznih. Grof Vetter je dobil 189 glasov in je torej zopet izvoljen predsednikom. Češki radikali so protestirali. Nato se je izvoljeni predsednik zahvalil za izkazano mu zaupanje in je zagotovil, da bo nepristranski in pravično izvrševal svoje obljube, ter da bo pomagal s svojimi skromnimi močmi v to, da se bomo bližali boljši bodočnosti ter da parlamentarna uredba, ki pred-

očuje državno moč, tudi pri nas oživi iz stanja otrplosti k novemu, plodnemu življenju. Nato je sledila volitev prvega in drugega podpredsednika, izvoljena sta bila dosedanja — Prade in Žaček. —

Prošli četrtek in petek so zborovali razni odseki. Najnujnejše delo ima vojni odsek, da o pravem času reši predloge o vojaških novicah. Že pri prvem branju v zbornici so razni govorilki zahtevali marsikatero olajšavo za kmečki in obrtniški stan. Toda govori v zbornici nimajo dosti ali nobenega uspeha. Glavno in najuspešnejše delo je v odsekih, kjer morejo poslanci v ožjem krogu vprico vladnih zastopnikov izražati svoje želje. Razni člani vojnega odseka so ponovili resolucijo, naj bi se odpravili zadnji dve orožni vaji ter naj bi se kmečki sinovi ob žetvi in ob času nujnega dela spuščali domov, manj imovitim vojakom naj bi se povračali potni stroški k vajah. Minister za deželno brambo grof Welsersheimb se v odgovoru sklicaje glede vojaških olajšev na druge države, ki imajo razmerno večje število vojaških novincev. Treba bi bilo, pravi minister, več novincev, da bi bilo mogoče oprostiti več mladeničev redne vojaške službe. — Glede orožnih vaj pripomni, da se zadnji dve leti kliče le potrebno število k vajah; gledé potnih stroškov pa je izjavil, da ima vojna uprava dobro voljo, a premalo sredstev. Ko bi vojna uprava hotela ustrezati tem zahtevam, potrebovala bi nove milijone. Vojni odsek je potem sprejel vladno predlogo glede vojaških novincev. — V socialno političnem odseku razpravljajo o skrajšanju delavne dobe v rudokopih in o predlogi glede zavarovanja za starost in onemoglost ter glede preosnove za zavarovanje za bolezni in nezgode.

Druge slovenske novice.

(Krajski deželni komisiji) za pariško svetovno razstavo je izrazil cesar svoje priznanje za njeno delovanje.

(Ulični napisi v Ljubljani.) Upravno sodišče na Dunaju je pritožbo mestne občine ljubljanske proti odloku deželne vlade, oziroma notranjega ministerstva, v katerem so bili prepovedani samoslovenski ulični napisi, kot neosnovano odbilo.

(Mrtvega) so našli v stelji na Rečici pri Bledu slaboumnega siromaka, ki je umrl gladu in vsled mraza.

(V bolnišnico usmiljenih bratov v Kandiji pri Novem mestu) so v minulem mesecu sprejeli 193 bolnikov. Od teh so jih odpustili 87 ozdravljenih, 22 zboljšanih in dva neozdravljiva. Dva bolnika sta umrla. Koncem meseca je ostalo v oskrbi še 80 bolnikov.

(Štiri zlate poroke.) Pri Sv. Ani pod Ljubljem so štirje zakonski pari, ki bodo letošnje leto obhajali zlato poroko. Vsi so dosedaj prav zdravi in pri teh letih izredno trdni.

(Slovenci v Celovcu.) Po letošnjem ljudskem štetju je v Celovcu 492 oseb vpisalo slovensko narodnost. Leta 1890 je pri ljudskem štetju slovensko narodnost pripoznalo 723; torej se je Nemcem posrečilo znižati to število za 231.

(Zmrznil je) v Kotmarivasi na Koroškem delavec M. Jakopič. Nasrkal se je žganja, in domov grede obležal v snegu; dobili so ga še le čez deset dni.

(Občinske volitve v Dobrlavasi) na Koroškem so se končale za Slovence precej nepovoljno. Udeležba je bila ogromna. V III. razredu je zmagała slovenska stranka s 151 glasovi večine; nemčurji so imeli 109 glasov. V II. razredu so propadli Slov. vsled izdajstva; manjkalo jim je 12 glasov. V I. razredu so zmagali kot naravno nemčurji: uradniki in učitelji.

(Grozen samomor vojaka.) Iz Trsta poročajo, da je železniški paznik našel na progi pod Greto blizu tamkajšnjega železniškega predora na dvoje raztrgano truplo vojaka Luke Vivode od četrte stotnje 97. pešpolka. Vojak je šel sam v smrt, kar se je razvidilo iz lista, ki so ga pri njem našli. Natančen vzrok ni znan.

(Stavke v Trstu.) Delavci javnih skladišč v Trstu so sklenili, da ustavijo delo in stopijo v stavko, ker so dobili na zahtevo, da bi jim zaslužek povišali, nepovoljen odgovor.

(Demonstracija v Huzetu). Te dni se bu-
zetski lahoni uprizorili hrupno demonstracijo
proti okrajnemu sodniku dr. Stepančiču, ki se
jim je zameril, ker ne trobi v laški rog. Razgra-
jali so kakor besni in napoledi s kamni pobili
vsa okna. Ko pa so še pokazali orožniki, so se
junaški demonstrantje pogнали v beg in tekli
kakor zajci na vse strani.

Šoštanj. „Domovina“ prinesla je v zadnjih številkah članke iz Šoštanja, v katerih je bilo mimogrede poročano o zgradbi nemške šole.

Da ne bode 40.000 K za to šolo dosti, kakor je omenil „beraški boben“ v beraškem pismu, je umevno, treba je najmanj 80.—100.000 K.

Iz kozjanskega okraja. (Nesreča ob
Sotli.) Dne 4. marca t. l. vračali so se trgovci
Andrej-Kolar s Pilstanja, Leopold Steiner in
Martin Farer, oba iz Zagreba s sejma na Klanjcu
proti Št. Petru pod Sv. Goro.

Isto noč je odnesla Sotla bizeljskega trgovca Jožefa Stermecki, vračajočega se takisto s sejma

Iz Spodnjega Roža na Koroškem

Ker je šel starejši odbornik naravnost na c. kr. okr. glavarstvo vprašat, zakaj da še le sedaj v 14 dneh pride prepoved, mu je sam g.

Čujte zdaj pravični ljudje in strmite!!!
Sedaj so pa že vedeli povedati o neki pritožbi
na okr. glavarstvo, kakor tudi pri dež. vladi.

Sedaj pa prenašajo volilne akte po Celovcu, kakor mačka mladiče in žehtajo in tehtajo, kako bi ukrenili, da bi se znebili teh nadležnih Slovencev.

Kako pristransko postopa celovška gospoda pri okr. oblastnijah, to kaže posebno in zadosti pri naši občinski volitvi v Medbrovnici. Ali volitev

(Prememba trozveze), Mnenje nekaterih italijanskih politikov je, da dosedanja trozveza Avstrija Nemčija-Italija ne more biti več obnovljena. Trozveza se bode spremenila v toliko, da stopi na mesto Italoske Anglija, zato pa vstopi Italija k rusko francoski zvezi.

(Novo bolgarsko ministratvo) Karavelova, ki je nastopilo vlado v zadnjem času, hoče urediti najprej macedonsko vprašanje. Predsednik Karavelov hoče postopati najstrožje proti rušilcem miru ter noče brez dovoljenja Rusije ničesar storiti, kar bi bilo v prilog Macedoncem. Nadalje hoče urediti državne finance; njegovo geslo v tem je: Varčevati! Karavelov je po mišljenju demokrat, bil je že dvakrat minister, za vlade Stambulova pa je leto dni v ječi sedel, ker je bil obdolžen veleizdajstva.

(V Macedoniji) je položaj kristjanov vedno slabejši; Turki postajajo vedno drzovitejši, in nasilja in grozne krutosti se dogajajo v vedno večji meri. Kristjanom plenijo premoženja, loče krščanske žene in dekleta ter jih vlačijo v svoje hareme, kdor se pa hoče braniti nasilnežem, ga vržejo v ječo in ga mučijo prav nečloveško. Prebivalstvo tega sveta ne bode več moglo in

(Požar) V Trstu v prosti luki se je zjutraj unel ogenj v velikem magazinu pod streho, kjer je tврdka Parisi imela shranjenih več tisoč zabojev jute, lana in bombaža. Udušiti nevarni požar je bilo težavno, ker se je ogenj skrival v zabojih in provzročeval velikanski dim, ki je ognjegasece oviral v delu, da so se vsled dima skoraj zadušili. Morali so torej najprej vsak goreči zaboj razbiti in v njem ogenj pogasiti. Škoda je kakih 50.000 kron.

(Brezsrčna mati.) Na Reki se je dne 5. t. m. primeril pretresujoč prizor. Neka Helena Stokič iz Zaoznanca na Hrvaškem je ta dan povila svoje devet mesecev staro nezakonsko dete v neko odejo in ga položila tik pred voz, ki je bil otovorjen z deskami. Ta brezsrčna mati je hotela, naj bi oče povozil svoje lastno dete. Ljudje so videč nevarnost zavriščali in posrečilo se je konje ustaviti ter dete rešiti. Brezsrčno mater so redarji odpeljali v zapor.

(Lahoni in Tegetthofov spomenik.) Te dni so puljski lahoni na sramoten način pokazali zopet svojo izdajalsko nprav stem, da so na spomenik Tegetthofa, slavnega avstrijskega vojskovodja obesili krčmarsko znamenje vinotoča in napis bližnjega fotografskega ateliera.

(Demonstracija v Buzetu.) Te dni so bužetaki lahoni uprizorili hrupno demonstracijo proti okrajnemu sodniku dr. Stepančiču, ki se jim je zameril, ker ne trobi v laški rog. Razgrajali so kakor besni in naposled s kamni pobili vsa okna. Ko pa so se pokazali orožniki, so se junaški demonstrantje pognali v beg in tekli kakor zajci na vse strani.

Dopisi.

Šoštanj. „Domovina“ prinesla je v zadnjih številkah članke iz Šoštanja, v katerih je bilo mimogrede poročano o zgradbi nemške šole.

Sedaj zamoremo našim tržanom poročati, da se od nemčurske strani z vsemi sredstvi deluje, obstoječo šolo, na kateri se itak v nemščini več poučuje kakor je predpisano, uničiti, to je, iz nje napraviti okoliško šolo in z zgradbo nemške šole tržane prisiliti, da isto vzdržujejo.

Da ne bode 40.000 K za to šolo dosti, kakor je omenil „beraški boben“ v beraškem pismu, je umevno, treba je najmanj 80.—100.000 K.

Iz nasprotnega delovanja se sme različno posnemati, kar bi naše volilce jako zanimalo, če izvedo nasprotno nakane in lažnjive trditve, zato je treba, da se strogo organizujemo in izvajamo primerne posledice.

Iz kozjanskega okraja. (Nesreča ob Sotli.) Dne 4. marca t. l. vračali so se trgovci Andrej Kolar s Pištjanja, Leopold Steiner in Martin Farer, oba iz Zagreba s sejma na Klanjcu proti Št. Petru pod Sv. Goro.

Ker je po dolgem prestanku začel pihati topli jug, je jela Sotla radi tajajočega se snega in ledu naraščati, tako, da je kmalu prestopila bregove. Ko so dospeli imenovani trgovci s svojim blagom med 6. in 7. uro zvečer med kraja Razbor in Št. Peter, bila je cesta popolnoma preplavljena ter je stala voda že za dober meter nad njo. Pripomniti je, da ni za cesto nikake ograje. Radi tega so reveži tavali po vodi, ne da bi se zavedli, so li na cesti ali kje drugje. In res — zgrešili so pravo pot. Konji zabredejo v globok obcesten jarek ter prevržejo voz. Do vratu po vodi hodeči prizadevali so si voz vzdigniti, a bil je pretežek. Med tem so jih hotele odnesti velike ledene grude, koje je nesla voda seboj. Bili so v smrtni nevarnosti. Preteklo je med tem četrt ure. Obupno klicanje slišal je končno g. Franc Kralj, usnjari iz Št. Petra, ki je prišel s svojimi hlapci še v pravem trenutku na pomoč. Rešeni so bili vsi. Blago je bilo seveda popolnoma premočeno, tako, da ima samo Andr. Kolar škodo okroglih 300 kron; za ostala dva se pa ne ve natančno. Da tedaj imenovane tri osebe niso bile žrtve požrešnih in pogubonosnih valov, zahvaliti se je človekoljubnemu ravnanju g. Kralja. Pohvalno pa je tudi, da je g. Drogenik, gostilničar v Št. Petru, premočene in na pol zmrzle ponesrečence prijazno sprejel ter jih preakrbel z vsem potrebnim.

Isto noč je odnesla Sotla bizeljskega trgovca Jožefa Stermecki, vračajočega se takisto s sejma

na Klanjcu vprašanje: Kdaj se bo vendar pričelo z regulacijo Sotle?

Rojaki ob Pohorju in Kozjaku! Kdor ne ljubi in spoštuje svoje rodne zemlje, ne more in ne sme se prištevati k poštenim, značajnim in zavednim Slovencem. Star slovenski greh je od nekdanj, ker višje cenimo in spoštujemo vse tuje od pristno domačega — slovenskega. Drugi, sovražni nam narodi so n. pr. prej spoznali krastoto slovenske zemlje ter začeli stegati svoje grabljive roke po njej. Danes se je sicer stvar obrnila nekoliko na bolje in gotovo gre tukaj zasluga najbolj slavnemu „Slovenskemu planinskemu društvu“ v Ljubljani in njegovim vrlim podružnicam. Kako potrebna so nam tudi planinska društva, kažejo veliki uspehi slavne „Savinske podružnice“, ki osredotočuje svoje delovanje na Solčavske planine. Rodoljubi v Rušah so sklenili ustanoviti enako podružnico za zeleno, ponosno Pohorje ter Kozjak, ob katerega silno butajo valovi nemškega morja. Sestavil se je pripravljalni odbor, ki skliče v kratkem osnovni zbor, ako bodo rojaki pokazali količkaj zanimanja za društvo. Rojaki ob Pohorju in Kozjaku! Oklenite se tega potrebnega društva ter naznanite svoj pristop, kakor tudi razne nasvete in pomisleke, tikajoče se osnovanja društva sploh ali njegovega sedeža, pripravljalnemu odboru.

Za pripravljalni odbor: Davorin Lesjak, učitelj.

Iz Spodnjega Roža na Koroškem.

V našem kraju so se občinske volitve vršile večinoma mirno in pravilno, čeravno je bila agitacija zelo močna obeh strank. Pri nekaterih občinskih volitvah se je pa vršilo čisto nasprotno, tako pri občinski volitvi v Medbronici (Unterferlach); tam se je vršila volitev odbornikov že 22. decembra 1900 in danes pišemo že 6. marca 1901 in volitev še ni končana. — Kako pa to? Zato, ker je bil pri tej volitvi navzoč tudi g. okr. glavar Mak-Nevin sam. Sicer bi se volitev vršila brez vse ovire, toda okr. glavar je v imenu postave (?) zavrgel slovenski napredni stranki vsa pooblastila, ki so bila s križem podpisana. Vse pa ni pomagalo, zmagala je naša stranka v tretjem in drugem razredu, le prvi razred so dobili nasprotniki s pomočjo komisarja. Ko je potem novoizvoljeni starejši odbornik razglasil volitev župana na dan 7. januarja 1901, je prišla prepoved od okrajnega glavarstva, naj se z volitvijo župana počaka.

Ker je šel starejši odbornik naravnost na c. kr. okr. glavarstvo vprašat, zakaj da še le zdaj v 14 dneh pride prepoved, mu je sam g. okr. glavar povedal, da imamo še čakati 8 dni. In mi smo čakali 14 dni. Na to so šli zopet trije volilci na okrajno glavarstvo vprašat, kaj je vzrok, morebiti kakšna pritožba? Ker pa tedaj okr. glavarja ni bilo več, izjavil je njegov namestnik, da dosedaj ni došla nobena pritožba zaradi volitve, in če bi ravno prišla, po preteku 8 dni je itak neveljavna, čeravno bi bila opravičena (!?) (ali proti nam je veljavna tudi po preteku treh tednov!) Vprašali so tisti dan tudi pri deželni vladi, pa tudi tam niso vedeli o kakšni pritožbi, izjavili so temveč, da v kakih 10 dneh bodo dobili ukaz, voliti župana. Čakalo se je zopet 14 dni, na to so šli 3 novoizvoljeni odborniki k c. kr. okrajnem glavarstvu in k c. kr. deželni vladi vprašat.

Čujte zdaj pravični ljudje in strmitel!!! Sedaj so pa že vedeli povedati o neki pritožbi na okr. glavarstvo, kakor tudi pri dež. vladi. Celo to, da je bila pritožba prišla že 5 dan po volitvi v Celovec, pa se je menda nekam zalozila in da je še le sedaj prišla v prave roke. Ker je pa od treh mož eden pripomnil, ali se sme tudi po datum v staro leto nazaj iti, se mu je dalje ugovarjati prepovedalo.

Sedaj pa prenašajo volilne akte po Celovcu, kakor mačka mladiče in žehtajo in tehtajo, kako bi ukrenili, da bi se znebili teh nadležnih Slovencev.

In tako se norčuje proti davkoplačevalcem ta „odlična“ gospoda celovška. Mi pa nimamo nikogar, ki bi se za nas oglašil v deželnem, še manj pa v državnem zboru.

Kako pristransko postopa celovška gospoda pri okr. oblastnjah, to kaže posebno in zadosti pri naši občinski volitvi v Medbronici. Ali volitev

vendar ni iztekla po njihovi srčni želji. Ne sme se pozabiti, da so tudi zlorabili orožnike, ki so hodili 14 dni okoli pri volilcih, kateri so nam dali pooblastila, še celo pri tistih, ki so dali pooblastila s križcem — (čeravno je nam take g. okr. glavar že pred volitvijo prepovedal) povpraševali so jih in jim celo grozili, ali so res Slovencem dali pooblastila, zakaj nimajo več starih odbornikov in župana radi itd.

Trije volilci so morali celo iti v Celovec na okr. glavarstvo 3 ure daleč in tam povedati, ali so res dali pooblastila Slovencem.

Politični pregled.

(Deželni zbori) se skličejo menda še le v mesecu maju, ker bo parlament zboroval še do srede maja. A težko, da bi bilo to res, ker morejo deželni zbori odobriti proračunski provizorij, kar je zelo nujna stvar.

(O položaju.) Nemški listi ugibljejo, so li istinite vesti, da je vlada Čehom dala razne gospodarske obljube; zdaj se od najvplivnejših strani zanikujejo vsa ta poročila, vendar se zdi Nemcem nenadni preobrat Čehov v zbornici sumljiv. — Nemci so vznemirjeni in žugajo vladi, oni ne privoščijo Čehom najmanjšega uspeha ne le v narodnostnem, temveč celo v gospodarskem oziru. A Nemci se bodo morali privaditi na razne spremembe, zlasti na one političnega značaja; zakaj naj krivičnejše razmerje, ki se vzdržuje le na umeten način od strani Nemcev, in ki je nad vse krivično kratenje posesti drugim — je za Nemce njih narodna posest, katere se ne sme nikdo dotakniti. Kjer je nagromadene toliko krivice, kakor v Avstriji, ni možno pomirjenje brez spremembe tako imenovane „narodne posesti“, to je, ne da bi oni, ki kaj krivično posedujejo, odstopili onemu, čegar last je. Nemci se bodo morali odreči marsičemu, ker so si v minolih časih prilaščali več, nego jim gre po pravici; s tem bo nehala stara krivica, ne bode pa to, kot Nemci javkajo, kratenje njihovih pravic. — Stranke desnice se zopet zblizujejo: Poljaki postajajo nenavadno uporni proti vladi in so zadnji petek zahtevali odločno od ministrov, naj se poljski gimnazij v Tešinu (Sleziji) podržavi. Ta zahteva je naletela seveda na najbujši upor od strani Nemcev, in Poljaki bodo mogli uresničiti svojo zahtevo le s pomočjo Čehov in Jugoslovanov. Zatorej bi bilo povsem naravno, ako se te stranke tesneje združijo v obrambo skupnih koristi nasproti napadajočemu nemštvu.

(Prememba trozveze.) Mnenje nekaterih italijanskih politikov je, da dosedanja trozveza Avstrija-Nemčija-Italija ne more biti več obnovljena. Trozveza se bode spremenila v toliko, da stopi na mesto Italije Anglija, zato pa vstopi Italija k rusko francoski zvezi.

(Revolucionarni duh v Srbiji.) Javljajo, da se pletejo v Srbiji neke zarote, naperjene proti sedanji kraljevi rodbini Obrenović. To gibanje se je pojavilo že prej večkrat za vlade Milanove, ali ta je znal s silo zatreti vsa nasprotstva. V srbskih mestih, ležečih ob Donavi so sestavili odbore, ki imajo tajno nalogo, zanetiti upor, vreči Obrenoviče raz prestola, in postaviti na njihovo mesto rodbino Karagjorgjevič. Govori se, da podpira neka evropska velevlad z denarjem ta pokret.

(Novo bolgarsko ministarstvo) Karavelova, ki je nastopilo vlado v zadnjem času, hoče urediti najprej macedonsko vprašanje. Predsednik Karavelov hoče postopati najstrožje proti rusilcem miru ter noče brez dovoljenja Rusije ničesar storiti, kar bi bilo v prilog macedoncem. Nadalje hoče urediti državne finance; njegovo geslo v tem je: Varčevati! Karavelov je po mišljenju demokrat, bil je že dvakrat minister, za vlade Stambulova pa je leto dni v ječi sedel, ker je bil obdolžen veleizdajstva.

(V Macedoniji) je položaj kristjanov vedno slabejši; Turki postajajo vedno drzovitejši, in nasilja in grozne krutosti se dogajajo v vedno večji meri. Kristjani plenijo premoženja, love krščanske žene in dekleta ter jih vlačijo v svoje hareme, kdor se pa hoče braniti nasilnežem, ga vržejo v ječo in ga mučijo prav nečloveško. Prebivalstvo tega seveda ne bode več moglo in

hotelu prenašati, temveč bode prisiljeno vstati zoper trinoge, če nastanejo torej morebiti v najkrajšem času vstanki in upori v Macedoniji, se temu svet ne bo mogel čuditi, moral bode pa priznati, da so krive temu evropske države, ki so vstale zoper Bolgare, zoper osvobojenjo Macedonije, niso pa prepovedale turški vladi krutosti in nasilnosti, ki se zdaj dogajajo. Postopanje Rusije glede Macedonije je vsekakor čudno in se ne da opravičiti; prepovedala je Bolgarom braniti se napram turški krvoločnosti, sama pa ne stori ničesar v obrambo kristjanov.

(Napad na nemškega cesarja Viljema II.) V Bremnu je 7. t. m. vrgel delavec Dietrich Weiland v cesarsko kočijo kos železa, s katerim je cesarja lahko ranil v lice. Weilandu so takoj zaprli; menda je božjasten in tudi ni pri zdravi pameti. Cesar je nadaljeval svojo vožnjo.

(Novo italijansko ministrstvo) hoče zmanjšati veliko gospodarsko bedo, ki vlada v Italiji in pomagati revnemu prebivalstvu. Znižati hoče davke, ki tarejo pred vsem nižje sloje. Užitnino na moko in kruh bo razun v 59 večjih občinah povsod odpravila, ceno soli bo skušala znižati za polovico; preosnovati hoče tudi pravosodje. — S tem provzročeni primanjkljaj blizu 47 milijonov lir bo pokrivala s premembo davka od zapuščin ter z omejitvijo premij, nagrad za trgovsko mornarico itd.

(V Španiji) je postal Sagasta ministrski predsednik; isti je liberalnega mišljenja. Izjavil je, da sprejme sestavo kabineta le pod pogojem, če sme razpustiti sedanjí parlament in razpisati nove volitve, da si zagotovi večino v zbornici. Sagasta je star 74 let in je bil že sedemkrat ministrski predsednik. Nemiri so ponehali.

(Na Portugalskem) so bili začniti čas tudi kakor v sosednji Španiji veliki izgrede proti duhovščini. Zlasti v Oportu je bilo ljudstvo silno razburjeno, ker so baje jezuitje ugrabili braziljanskemu konzulu Calmonu hčer.

(Vojna v Afriki.) Poročila o pogajanjih med Botho in Kitchenierjem se potrjujejo; ni pa res, da bi bili Angleži Botho obkolili, temveč sta burski in angleški general sklenila 7dnevno premirje. Lord Kitchenier bi sam rad, da bi došlo do miru, in že je parkrat naprosil angleško vlado, naj sklene mir z Buri. Ta pa noče o tem nič slišati, in bode poslala menda še ta mesec 15.000 novih vojakov na bojišče, seveda, če bo v stanu jih toliko dobiti. Dewet pa se ni umaknil nazaj čez reko Oranje, temveč rogovili še vedno po Kaplandiji in prodira vedno dalje v osrčje dežele. Angleži se seveda trudijo, da mu ostanejo vedno za petami, a škode mu ne napravijo posebne. Vojne gotovo še ne bode tako kmalu konec, zakaj četudi bi sklenil Botha s Kitchenierjem mir, kar se pa najbrže ne bo zgodilo, se Dewet in Steyn ne mislita udati na noben način. Njuno in njihovih čet geslo je: Smrt ali sloboda!

Razne stvari.

(Nevišta in nesreča.) Iz Dunaja se poroča, da je v petek celi dan hudo melo in je bil ves promet popolnoma ustavljen. Vsled hude zameti in mraza so se potrgale na več krajih žice električnega tramwaya, ter so poškodovale več ljudi. — Tudi iz Neapelja poročajo o velikem viharju, kateri je prekucnil neko ladjo, v koji je bilo 17 oseb, od katerih so štiri utonile.

(Mažarako.) V Budimpešti je 94.156 otrok dolžnih hoditi v šolo. Od teh je pa ne obiskuje 11.590. Šolska komisija je o tem poročala občinskemu zastopu in pravi, da je glavni vzrok tega nedostatka grozna revščina teh otrok.

(Prebivalstvo Petrograda.) Šteje po najnovejšem štetju, ki je ravnokar završeno, 1.439.000 duš. Vsako leto se prebivalstvo Petrograda sedaj porinóči za 40.000 duš.

(Angleška in nemška moč na morju.) Dunajska „Information“ prinaša nastopne podatke o mornarici angleške in nemške države: Vojnih ladij I. razreda ima Angleška 36, Nemška 14, II. razreda pa jih ima Angleška 11, Nemška nobene, III. razreda: Angleška 12, Nemška 15, brodov za varstvo pristanišč ima: Angleška 21, Nemška 11. Oklopnic s topovi: Angleška 122, Nemška 22; lovskih torpedovk: Angleška 113, Nemška 15; navednih torpednih brodov ima Angleška 37. K vsem tem se zamora prištevati na Angleški strani 33 raznih drugih vojnih brodov, in še 312 starejih, ki niso delant po najnovejših predpisih a zamorejo vendar še dobro

služiti. Pomorskega vojaštva ima Angleška 138.000 moč; a Nemška 250.000. Navedene številke veljajo za zgotovljene in več ali manj za boj pripravljene brode, seveda pa se jih v obeh državah izgotavlja dosti novih, ker posebno Nemška država deluje na to, da se podvoji število njene brodovja na morju, ker noče zaostati preveč za Anglijo.

Loterijske številke.

Trst dne 9. marca 1901: 33, 13, 39, 23, 74
Linc 58, 13, 64, 82, 53

Posojilnica v Rajhenburgu

ima

v nedeljo, dne 21. aprila t. l.

občni zbor

v svoji pisarni, popoldne ob 3 uri s sledečim dnevnim redom:

1. Letni račun za l. 1900.
2. Volitev načelnstva in nadzorstva.
3. Nasveti.

(103) 1

Odbor.

(102) 1

Vabilo

na

V. redni občni zbor

društva slov. odvetniških in notarskih uradnikov

s sedežem v Celju

ki se bode vršil

dne 24. marca t. l., ob 4. uri popoldne

v mali dvorani „Narodnega doma“ v Celju

z nastopnim sporedom:

1. Prečitane zapisnika o IV. občnem zboru.
2. Poročilo društvenega vodstva in pregledovalcev računov.
3. Volitev odbora.
4. Razni predlogi.

Zunanji člani se opozarjajo na določbe §§ 24 in 25 društvenih pravil.

Odbor.

(99) 3—1

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, ki ima veselje do trgovine, sprejme v uk
Anton Umek, trgovec v Brežicah.

Dva učenca

zdrava in krepka, poštenih staršev in z dobrimi spričevali se sprejmeta pri Franc E. Vošnjak-u v
(100) 3—1 Celju, Graška ulica.

(112) 12-1

Brzjav.

Kdor želi imeti dobre in solidne žaluzije in rolete, naj se obrne na prvo hrvaško tvornico žaluzij, rolet, lesenih in železnih kapaca i kartonaž G. SKRBIČ, Zagreb, Medulićeva ul. 16.

Na debelo. * Na drobno.

Peter Majdič

trgovina z železnino „MERKUR“

Celje, Graške ulice št. 12

Priporoča svoje lahko tekoče slamoreznice najboljših sestavov in sesalke za gnojnico.

Dalje svojo veliko zalogo izdelkov iz kamenščine, kakor cevi za kanalizacije in stranišča, nastavke za dimnike v vsakovrstnih oblikah, cementa, stavbenih in pohištenih okovov, kuhinjske priprave, štedilnikov in peči od najpreprostejših do najfinišnih izpeljave.

Gg. poljedelcem priporočam kot najizdatnejše umetno gnojilo Tomaževo fosfatno moko po tovarniški ceni in poljski mavec za gnojenje detelje.

(2)

Zaloga kotlov za žganje kuhati.

* Slavno občinstvo vabim najljubše, si pri priliki ogledati mojo trgovino in zalogo. *

SIMON KUKEC

pivovarna v Žaleu in na Laškem

priporoča vsem cenjenim oštrjem

svoje izvrstno

marcno in vležano pivo

ter slavnemu občinstvu

pivo v steklenicah.

Moje pivo enači gotovo vsakemu drugemu pivu, zato pričakujem obilo naročil cenjenih (98) 5—3 rojakov.

SVOJI K SVOJIM!

(96) 3—2

Proda se

celo ali na kose pod ugodnimi pogoji:

1. Lepo arondirano (Arihovo) posestvo

h. št. 18 v št. lju pri Slovenjem Gradcu na Mi linjo in okrajni cesti, tik železniške postaje Mislina; zelo pripravo za izvrševanje kakega obrta ali industrijalnega podjetja tudi z vodno silo. Posestvo obsega 5 ha 70 a 17 m² njiv, 5 ha 95 a 62 m² travnikov, 12 ha 6 a 89 m² gozdov, 52 a 91 m² pašnikov, 55 a 97 m² sadunosnikov. Poslopja so v dobrem stanu.

2. Dobro obdelan (Arihovo) vinograd

v Čreskovi, okraj Celje, h. št. 12 in 13, z gospodsko hišo in viničarijo, z 117 a 93 m² vinograda, 7 a 98 m² pašnika, 6 a 11 m² njiv.

Vsakovrstne premičnine pri posestvu in vinogradu se prodajajo posebej ali pa skupaj s posestvom.

Vse natančnejše se izve pri dr. R. Pipuš-u, odvetniku v Mariboru.

Razpis službe.

Službo občinskega tajnika razpisuje podpisano županstvo. Mesečna plača 58 kron in prosto stanovanje. Prosilci, bivši tajniki, zmožni slovenskega in nemškega jezika, naj vpošljejo svoje kolekovane prošnje do 15. marca 1901.

Županstvo Jurklošter, dne 28. svečana 1901.

(88) 3—3

Župan: A. Šmid.

Vožne karte in tovarni listi v

AMERIKO

Kralj belgijski poštni parnik.

Red Star Linie iz Antverpna naravnost v Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesijovana od vis. c. kr. avstrijske vlade.

Pojasnila daje Red Star Linie, Dunaj IV.

Wienergürtel 20 ali pa

Julij Popper, Südbahnstr. Nr. 2, Innsbruck.